

TOP

**A world without barriers
Un monde sans barrières
Un mundo sin barreras**

**International Translation Day 2022
Journée mondiale de la traduction 2022
Día Internacional de la Traducción 2022**

4 Hádka o slová

Christine Römer: Streit um Wörter (Hádka o slová). Premena jazyka medzi opisom a kritikou jazyka. 1. vyd., 2022, Dialógy, ISBN 978-3-89308-465-4, eISBN 978-3-89308-665-8.

Politici aj spoločnosť čoraz častejšie diskutujú v nemecky hovoriacich krajinách o správnych slová, napríklad či slovo učiteľ zahrnuje aj učiteľky alebo či slovo ako Cigán diskriminuje.

Táto útla knižička analyzuje slová, o ktorých sa často diskutuje a pokúša sa skúmať argumenty a hľadať podstatu problémov. Vzájomným porozumením sa dajú nájsť cesty ako spracovať tieto rozdiely. Knižička pomôže pochopiť trendy vývoja jazyka.

Obsah knihy je rozdelený do týchto častí:

1. Hádka, kritika a jazykové povedomie
2. Dynamický lexikón
3. Premena jazyka
4. Premena významu
5. Premena slovnej gramatiky
6. Pragmatická premena
7. Návrhy ako pracovať s kritikmi jazyka

Publikácia poukazuje na súčasné hádky o slová, odlišuje ich a usporadúva. Pritom v podstate ide o dialóg a názorovú slobodu a preto neponúka žiadne rozhodovacie stanoviská.

Zaujme časť o kritike jazyka v časti o pragmatickej premene. Od r. 1991 sa vyberá „Najhoršie slovo roka“. Za posledné roky z 30 vybraných slov sa vybralo najhoršie slovo 20. storočia – ľudský materiál. Deväť slov pochádza z oblasti nenávisť voči cudzincom

a migrácia a štyri patria do rétoriky extrémnej pravice. Nie je tam ani jedno slovo z rétoriky extrémnej ľavice.

Viac ako 4000 členov VDS, Spolku nemeckého jazyka, vyberá od r. 1997 jazykový pašvil roka ako mimoriadnu chybu v nemeckom jazyku. Najmä sú proti anglicizmom a pseudoanglicizmom. Volí sa tiež anglicizmus roka od r. 2010 – za rok 2020 lockdown.

Slovo roka vyberá od r. 1971 porota Spoločnosti pre nemecký jazyk (GfdS).

Vyberá sa aj slovo pre mládež od roku 2008 podľa kritérií kreativity a stupeň rozšírenia.

Všetky vyššie uvedené výbery slov podľa rôznych kritérií prispievajú k nasmerovaniu pozornosti na danú slovnú zásobu a tým prispievajú k jazykovej kultúre.

Knihu možno odporučiť tlmočníkom a prekladateľom nemeckého jazyka. Nájdu v nej aj slová, ktoré radšej nepoužívať. Môže poslúžiť aj ako návod, akým spôsobom možno pristupovať k novým slová. Knihu si možno objednať na webe www.narr.de.

ING. MIROSLAVA DULOVÁ, CSC.
tlmočnice a prekladateľka

Hieronymove dni v Bratislavě

Slovenská asociácia prekladateľov a tlmočníkov (SAPT) uspořádala ve dnech 13. a 14. října 2022 desátý ročník Hieronymových dní. Akce se po dvou letech koronavirových omezení konala hybridně v krásných prostorách Moyzesovy síně FiF Univerzity Komenského v Bratislavě. Série přednášek na aktuální témata pokrývala široké spektrum aktivit a aktualit v našem oboru, počínaje specializovaným poradenstvím pro literární překladatele, přes komunitní tlumočení uprchlíkům z Ukrajiny, soudní tematiku, práci s jazykem až po transkreci. Čtvrteční program byl zakončen panelem na téma „Kam směřuje překlad a tlumočení ve Střední Evropě?“ s pozvanými zástupci sesterských organizací, moderovaný předsedou hostitelské organizace SAPT, Pavlem Švedou. JTP zastupovala Amalaine Diabová, za ASKOT hovořila Dorota Blabolil-Obrębska a maďarské kolegy zastupoval překladatel a organizátor konferencí Csaba Bán. Tlumočení

z a do angličtiny zajišťovali místní studenti translatoologie. Besedu k aktuálním tématům jako RSI, strojový překlad ano či ne a za jakých okolností, ceny včera a dnes a další, si můžete pustit ze záznamu na FB účtu SAPT.

AMALAINE DIABOVÁ
předsedkyně JTP